

«Αειφόρο ελατόδασος Περτουλίου»

Μονοήμερο και διήμερο πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που υλοποιείται στο Περτούλι.

Κριτήρια επιλογής του θέματος.

Το ελατόδασος Περτουλίου επιλέχθηκε ως θέμα Προγράμματος Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης επειδή:

- Υπόκειται σε αειφορική διαχείριση από το Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με αποτέλεσμα να αποτελεί πρότυπο διαχείρισης δασικού οικοσυστήματος.
- Η ευρύτερη περιοχή του ελατοδάσους τελεί υπό την προστασία του ευρωπαϊκού Δικτύου Natura 2000 για την προστασία των δασών.
- Η περιοχή του ελατοδάσους αποτελεί πρότυπο δασικού οικοσυστήματος, εφόσον η ανθρώπινη παρέμβαση γίνεται σε αρμονία και όχι εις βάρος του οικοσυστήματος, αποτελώντας ταυτόχρονα το παράδειγμα προς μίμηση και για άλλα δασικά οικοσυστήματα.
- Οι παραδασόβιοι οικισμοί διατηρούν τον παραδοσιακό χαρακτήρα και αποτελούν πόλο έλξης μελετητών, επιστημόνων και φυσιολατρών καθ' όλη την διάρκεια του έτους.
- Συνδυάζει μοναδικού κάλλους φυσικό τοπίο με την προσβασιμότητα και την ομαλότητα του πεδίου που το καθιστούν ασφαλή και ιδανικό προορισμό για μαθητές και μαθήτριες όλων των ηλικιών.

Στόχοι του Προγράμματος

Γενικός σκοπός: οι μαθητές να γνωρίσουν το αειφόρο ελατόδασος Περτουλίου.

Επιμέρους στόχοι:

- Να εισαχθούν στην έννοια δάσους.
- Να επισημάνουν τις ωφέλειες, αξίες και κινδύνους του δάσους
- Να ενημερωθούν για το ελατόδασος Περτουλίου και τους παραδασόβιους οικισμούς.
- Να έρθουν σε επαφή με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής (γεωγραφική θέση, προσανατολισμός, κλιματολογικές συνθήκες).
- Να αντιληφθούν την μοναδικότητα του εν λόγω δάσους (χλωρίδα, πανίδα, βιότοπος, μορφολογία)
- Να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με την συστηματική εκμετάλλευση του δάσους από τους ανθρώπους. (επιστημονική ομάδα του ΑΠΘ).
- Να κατανοήσουν τους λόγους που οι άνθρωποι εκμεταλλεύονται το δάσος (πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα).
- Να εντοπίσουν στο πεδίο στοιχεία που μαρτυρούν ανθρώπινη παρέμβαση στο δάσος.

- Να επισημάνουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της ανθρώπινης παρέμβασης στο δάσος.
- Να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη προστασίας των δασών και να προτείνουν ιδέες για την αρμονική συμβίωση ανθρώπου και φύσης.
- Να καλλιεργήσουν θετικές στάσεις και συμπεριφορές ως προς την φυσική κληρονομιά.
- Να αναπτύξουν περιβαλλοντική συνείδηση μέσω των αισθήσεων.

Φάσεις του Προγράμματος

A. Αποστολή υποστηρικτικού, ενδεικτικού πακέτου υλικού, για εργασία και προετοιμασία των μαθητών/τριών στην τάξη. Εφόσον ένα πρόγραμμα Π.Ε. δεν περιορίζεται μόνο στην ολιγόωρη επίσκεψη σε ένα Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, θεωρούμε απαραίτητη την αποστολή στο εκάστοτε σχολείο υλικού εισαγωγής και προετοιμασίας των μαθητών για το συγκεκριμένο θέμα.

B. Υποδοχή και ξενάγηση μαθητών στις εγκαταστάσεις του ΚΠΕ, γνωριμία με τα μέλη της Παιδαγωγικής Ομάδας, Προσανατολισμός στο θέμα.

Η παιδαγωγική ομάδα του ΚΠΕ υποδέχεται τα παιδιά στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του Κέντρου, όπου μετά τις απαραίτητες συστάσεις, λαμβάνει χώρα παιχνίδι γνωριμίας. Ακολουθεί σύντομη αναφορά και προσανατολισμός των παιδιών στο Πρόγραμμα που θα ακολουθήσει.

Γ. Εργασία στους χώρους του ΚΠΕ

Εν συνεχεία ακολουθεί στην αίθουσα του Κέντρου διαδραστική προβολή με συμμετοχή κι ενδιάμεση εμπλοκή των μαθητών/τριών συνολικής διάρκειας μιας ώρας όπου αναλύεται και παρουσιάζεται το θεωρητικό τμήμα του Προγράμματος.

Επειτα γίνεται χωρισμός σε 3 ομάδες με τυχαίο τρόπο (παιχνίδι), επιλογή ονόματος για

καθεμιά από τα παιδιά και προετοιμασία για τις δραστηριότητες που πρόκειται να υλοποιηθούν στο πεδίο.

Δ. Εργασίες στο πεδίο.

Κάθε ομάδα συνοδευόμενη από ένα μέλος της Π.Ο. ακολουθεί διαφορετικό μονοπάτι του δάσους, με κριτήριο την υλοποίηση των στόχων που τέθηκαν και την εμπέδωση κι εφαρμογή των εννοιών που εισάχθηκαν κατά το θεωρητικό μέρος του Προγράμματος. Κατά την διάρκεια της περιήγησης, για την περαιτέρω κατανόηση και εμπάθυνση, εκπονούνται δραστηριότητες από τα φύλλα εργασίας, με την ανάλογη υλικοτεχνική υποστήριξη. Τα τρία μονοπάτια συναντώνται σε ξέφωτο του δάσους. Εκεί τα παιδιά συμμετέχουν ενεργά σε δραστηριότητες όπως παιχνίδι ρόλων, εικαστική απόδοση συναισθημάτων και οικολογικών μηνυμάτων δοθέντος ποιήματος, διερεύνηση πεδίου με τις αισθήσεις, περιβαλλοντικές δράσεις (καταγραφή προβλημάτων, συνεπειών και πρόταση για λύσεις) και παρουσίαση αυτών από τα μέλη των ομάδων.

Ε. Επιστροφή στο ΚΠΕ.

Κατά την επιστροφή στο ΚΠΕ, γίνεται αξιολόγηση του Προγράμματος από μαθητές και εκπαιδευτικούς με χρήση ανώνυμων ερωτηματολογίων. Η συνολική ενδεικτική διάρκεια του προγράμματος είναι πεντάωρη με δυνατότητα αυξομείωσης ανάλογα με τον διαθέσιμο χρόνο των επισκεπτών, την ηλικία των παιδιών που συμμετέχουν, την χιλιομετρική απόσταση του σχολείου από το ΚΠΕ.